

Helsingborgs kommun

Beslut för gymnasieskola med yrkes- och introduktionsprogram

efter prioriterad tillsyn i Rönnowska skolan
belägen i Helsingborgs kommun

Tillsyn i Rönnowska skolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Helsingborgs kommun under våren 2015. Rönnowska skolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 24 och 26 mars 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Nationell statistik visar att den genomsnittliga betygspoängen för de nationella yrkesprogrammen uppgick till 13,1 poäng år 2014. Betygspoängen har de senaste fem åren varit som lägst 12,1. Andelen elever som år 2014 nådde grundläggande behörighet till universitet och högskolestudier var 29,4 procent, vilket kan jämföras med rikets 37,8 procent. Den genomsnittliga betygspoängen för elever med avgångsbetyg på bygg- och anläggningsprogrammet uppgick år 2014 till 12,5 poäng, riksgenomsnittet låg på 12,9 poäng. På el- och energiprogrammet låg den genomsnittliga betygspoängen på 13,4 poäng, högre än i riket, 12,6 poäng. Den genomsnittliga betygspoängen för elever med avgångsbetyg på fordons- och transportprogrammet uppgick till 10,9 poäng, vilket är under riksgenomsnittets 12,5 poäng. På hantverksprogrammet uppgick år 2014 den genomsnittliga betygspoängen för elever med avgångsbetyg till 13,3 rikets genomsnitt var samma år 13,7 poäng. För VVS- och fastighetsprogrammet var den genomsnittliga betygspoängen för elever med avgångsbetyg 13,5 poäng medan det i riket var 12,4 poäng. På hotell- och turismprogrammet var den genomsnittliga betygspoängen för elever med avgångsbetyg 13,1 poäng vilket motsvarades av 13,5 poäng i riket. På restaurang- och livsmedelsprogrammet var den genomsnittliga betygspoängen för elever med avgångsbetyg 14,3 poäng för skolans elever och 13,3 poäng för riket. För introduktionsprogrammen redovisas ingen nationell statistik. Andelen elever som fullföljt utbildningen inom 3 år uppgick år 2014 till 68,9 procent, riksgenomsnittet var 67,4 procent.

Skolinspektionen genomförde en enkätundersökning hösten 2014 inför tillsynen där elever i årskurs 2 får ta ställning till påståenden om bland annat värdegrundsfrågor. Av skolans totalt 299 elever i årskurs 2 har 201 elever svarat på enkäten. Av enkätsammanställningen framgår att 21 procent av eleverna svarar att det "stämmer ganska dåligt" eller "stämmer inte alls" på påståendet "I min skola respekterar vi varandras olikheter". På påståendet "I min skola finns det elever som jag är rädd för" svarar 18 procent av eleverna att det "stämmer ganska bra" eller "stämmer helt och hållet".

Vidare svarar 33 procent av eleverna att det "stämmer ganska dåligt" eller "stämmer inte alls" på påståendet "Jag har studiero på lektionerna" och 47 procent av eleverna svarar att det "stämmer ganska bra" eller "stämmer helt och hållet" på påståendet "På lektionerna stör andra elever ordningen i klassrummet".

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Föreläggande	2015-10-20
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist	
3. Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)	Ingen brist	
4. Bedömning och betygssättning	Föreläggande	2015-10-20
5. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Föreläggande	2015-10-20
6. Förutsättningar för lärande och trygghet	Ingen brist	
7. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist	
8. Garanterad undervisningstid i yrkesprogram	Ingen brist	

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det arbetsområde som granskats.

Sammanfattande bedömning

Rönnowska skolan i Helsingborg bedriver en verksamhet som i flera avseenden uppfyller författningarnas krav. Tillsynen visar dock att skolan har brister inom några områden. Undervisningen anpassas inte i tillräcklig utsträckning utifrån elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Lärarna utnyttjar inte all tillgänglig information om elevernas kunskaper vid betygssättning. Vidare visar tillsynen att utbildningen inte utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero samt att de åtgärder som vidtas för att motverka kränkande behandling av elever inte är tillräckliga.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Helsingborgs kommun att senast den 20 oktober 2015 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de examensmål som gäller för det nationella program som eleven läser. Undervisningen ska utformas och genomföras så att alla elever, såväl på nationella program som på introduktionsprogram, ges möjligheter att nå samtliga kunskapskrav inom de ämnen som eleven läser, det vill säga såväl i gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper, intressen och lärstilar och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Helsingborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. (1 kap. 4 § och 3 kap. 3 § skollagen; Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.1. Kunskaper)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

I undervisningen ska läraren ta hänsyn till den enskilda elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande och de elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska alla elever ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling. Enligt läroplanen ska läraren ta hänsyn till den enskilda elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Elever uppger i intervjuerna att de inte får den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande eftersom lärarna måste fokusera på de elever som har svårt att nå kunskapskraven för betyget E. Enligt eleverna känns det som att börjar om i sitt lärande och att inte få undervisning på sin nivå. Detta uppges gälla de gymnasiegemensamma ämnena, speciellt i matematik. Elever uppger också att de som vill lära sig och komma längre i sin kunskapsutveckling inte får samma uppmärksamhet som de andra eleverna och får därför inte möjlighet att utvecklas utifrån sina egna förutsättningar. Även lärare uppger i en av intervjuerna att det är svårt att stimulera de elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås eftersom en stor andel av lärarnas tid läggs på de elever som arbetar för att nå betyget E.

Lärare, biträdande rektorer och rektorn berättar att skolans utvecklingsarbete inom så kallat erfarenhetslärande har till syfte att öka graden av anpassning av undervisningen till elevernas behov och förutsättningar samt att öka lärarnas möjligheter att ge ledning och stimulans till elever som lätt uppnår de kunskapskrav som minst ska uppnås. Alla program deltar emellertid inte i detta utvecklingsarbete.

Rektorn uppger att lärarna anstränger sig för att klara av att ta hänsyn till alla elevers behov och förutsättningar inom ramen för den ordinarie undervisningen men att det är svårt för några av lärarna att göra dessa anpassningar. Rektorn uppger vidare att lärarna vill ha mer hjälp i klassrummen och att de har en önskan om att det ska finnas särskilda grupper för elever med behov av anpassningar och stöd.

Eftersom det, trots skolans utvecklingsarbete, framkommer att elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås inte ges den ledning och stimulans de behöver för att utvecklas så långt som möjligt, uppfyller verksamheten inte författningarnas krav. Och även om det pågår insatser som syftar till att öka lärarnas förmåga att i undervisningen utgå från den enskilda elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande visar tillsynen att detta utvecklingsarbete inte är implementerat i verksamheten fullt ut.

Huvudmannen och rektorn måste därför säkerställa att lärarna i undervisningen tar hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande och att eleverna ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Helsingborgs kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Helsingborgs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen.

Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. I de fall eleven har haft hela eller delar av kurser förlagda till arbetsplats (APL) ska bedömning av detta ingå i den samlande bedömningen.

Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Helsingborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Läraren utnyttjar vid bedömning och betygssättning all tillgänglig information om elevernas kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven, och gör en allsidig bedömning av dessa kunskaper. (15 kap. 24 § skollagen, 8 kap. 3 § gymnasieförordningen, Lgy 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.5 Bedömning och betyg)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

Lärarna ska vid betygssättningen utnyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskrav som finns för respektive kurs.

Motivering till bedömning av brist

Enligt läroplanen ska läraren vid betygssättningen utnyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskrav som finns för respektive kurs.

I elevintervjuerna framkommer att det finns elever som inte ser någon koppling mellan det de gör under det arbetsplatsförlagda läroandemålet och vad de ska göra i sina respektive kurser. De har också en upplevelse av att de inte blir bedömda på vad de presterar under sitt arbetsplatsförlagda lärande. En del av de intervjuade lärarna uppger att de inte alltid har möjlighet att göra en kvalitativ bedömning av elevernas prestationer utifrån kunskapskraven på den del av kursen som eleverna gjort under det arbetsplatsförlagda läroandemålet.

Detta beror på, enligt lärarna, att de endast besöker arbetsplatsen där eleverna har sitt arbetsplatsförlagda lärande under en mycket begränsad tid. Den dokumentation från det arbetsplatsförlagda lärandet som skolan får från handledarna på arbetsplatserna innehåller inte alltid sådan information som lärarna behöver för att kunna använda som ett underlag för en kvalitativ bedömning av elevernas prestationer utifrån kunskapskraven. Lärare uppger vidare att de inte alltid kan besöka eleverna under det arbetsplatsförlagda lärandet eftersom de måste vara på skolan och undervisa de elever som inte fått någon placering för arbetsplatsförlagt lärande. Det framkommer också i intervjuerna att det finns lärare som har väl utarbetade rutiner kring det arbetsplatsförlagda lärandet och bedömningen av elevernas prestationer. Rektorn uppger i intervjun att bedömningen av elevernas prestationer under det arbetsplatsförlagda lärandet ser olika ut på de olika programmen och även mellan lärarna men att det på skolan pågår ett arbete för att utveckla det arbetsplatsförlagda lärandet.

Eftersom elevernas prestationer under det arbetsplatsförlagda lärandet inte alltid utgör underlag för betygssättningen innebär detta att lärarna inte utnyttjar all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskrav som finns för respektive kurs, på det sätt läroplanen föreskriver. Även om rektorn uppger att insatser nu pågår på skolan för att utveckla det arbetsplatsförlagda lärandet är Skolinspektionens bedömning att dessa inte i tillräcklig grad implementerats, verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav. Huvudmannen och rektorn måste därför vidta åtgärder för att säkerställa att lärarna vid betygssättningen utnyttjar all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskrav som finns för respektive kurs.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Helsingborgs kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Helsingborgs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram.

Det kan därmed också avse miljöer utanför skolan men som ingår i skolans verksamhet, exempelvis på arbetsplats (APL). Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Helsingborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)
- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6–10 §§ skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

Utbildningen ska utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Skolenheten ska bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas och trygghet och studiero. Av skollagen framgår vidare att det inom ramen för varje särskild verksamhet ska bedrivas ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever och att huvudmannen ska se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling.

Inför tillsynen besvarade 201 elever Skolinspektionens enkät hösten 2014 riktad till elever i årskurs 2. I enkäten svarar 33 procent av eleverna "stämmer ganska dåligt" eller "stämmer inte alls" på påståendet "Jag har studiero på lektionerna" och 47 procent av eleverna svarar "stämmer ganska bra" eller "stämmer helt och hållet" på påståendet "På lektionerna stör andra elever ordningen i klassrummet". Elever uppger i intervjuerna att det finns elever på skolan som är omotiverade och att det blir stökigt, särskilt i de gymnasiegemensamma ämnena där elever från flera klasser ofta utgör en undervisningsgrupp. Eleverna uppger vidare att de inte anser att alla lärare gör tillräckligt för att skapa studiero och att det finns för många elever som bara vill prata om annat och inte är på lektionerna för att lära sig.

Exempelvis uppger någon elev att det är så pass dålig studiero på lektionerna att eleven inte kan lära sig något under lektionstid utan måste göra allt skolarbete hemma. Eleverna beskriver i intervjuerna att studieron brister även i yrkesämnen och att det finns elever som ägnar lektionstiden åt att göra annat istället för att ägna sig åt lektionens innehåll. Lärare uppger att de försöker skapa studiero genom att dela upp eleverna i mindre grupper och att skolvärden kommer till klassrummet. En av de biträdande rektorerna uppger att studieron är otillräcklig framförallt i de gymnasiegemensamma ämnena eftersom eleverna inte är motiverade att läsa vissa kurser. Rektorn uppger att skolan arbetar med att stärka ledarskapet i klassrummet och menar att eleverna har sådan studiero att de kan ägna sig åt sitt skolarbete.

I Skolinspektionens enkät hösten 2014 till elever i årskurs 2 enkät fick eleverna även svara på frågor om trygghet. Ett av de påståenden som eleverna skulle förhålla sig till är "I min skola finns det elever som jag är rädd för". På detta påstående svarade 18 procent av eleverna att det "stämmer helt och hållet" eller "stämmer ganska bra". Elever på fordons- och transportprogrammet uppger i intervjun att det förekommer incidenter mellan eleverna och att det nyligen hänt att en elev slagits blodig på skolan vilket de uppger kan vara en bidragande orsak till att elever inte känner sig trygga. Lärarna på fordonsprogrammet uppger att det varit uppskattningsvis sex till sju incidenter med fysiska kränkningar på fordons- och transportprogrammet de senaste tre månaderna vilket de ser som bakgrunden till elevernas upplevda otrygghet. Lärarna på fordons- och transportprogrammet uppger i intervjuerna att arbetet med att motverka kränkande behandling är reaktivt eftersom de anmäler uppkomna incidenter i ett dokumentationssystem och därefter delar ut skriftliga varningar till eleverna. Lärarna uppger att de i övrigt inte har någon gemensam strategi för att förebygga eller hantera dessa situationer annat än att samtala med eleverna när något inträffat.

Den biträdande rektorn med ansvar för fordons- och transportprogrammet uppger att det är några elever som är inblandade i incidenterna och att skolan uppmärksammat dessa samt att skolan samarbetar med polis och sociala myndigheter. Biträdande rektorn uppger vidare att incidenterna ofta utgörs av ordkrig mellan elever som sedan kan leda till fysiska kränkningar. Han säger också att han aldrig haft så många elevärenden som nu. Biträdande rektorn uppger att han inte ensam styr det förebyggande arbetet utan menar att arbetet ska ske i klassrummen. Han ger exempel på gemensamma insatser som genomförts i syfte att motverka kränkande behandling såsom olika scenarion som eleverna fått i uppgift att diskutera.

Vidare säger biträdande rektorn att skolenheten har två skolvårdar som har som uppdrag att arbeta med att förebygga och förhindra kränkningar mellan eleverna och på så sätt också bidra till att öka studieron. Biträdande rektorn menar att han inte hinner med alla delar i sitt uppdrag.

Rektorn uppger att skolans åtgärder för att motverka kränkande behandling består av att en av skolvårdarna är placerad på fordonsprogrammet samt att skolan erbjuder eleverna möjlighet till fysisk aktivitet i syfte att motverka kränkningar mellan eleverna på fordonsprogrammet.

Utredningen visar att eleverna inte upplever att de har studiero och att detta påverkar deras möjligheter att utveckla sina kunskaper, detta trots de åtgärder som skolan hittills vidtagit och trots rektorns uppgifter om att studieron på skolan upplevs som god. Vidare visar utredningen att det sker fysiska kränkningar på fordonsprogrammet och att arbetet med att hantera detta är reaktivt och faller på den enskilde lärarens ansvar. Även om den biträdande rektorn på fordonsprogrammet och rektorn uppger att skolan vidtagit åtgärder för att skapa trygghet och studiero samt för att motverka kränkande behandling, visar utredningen att studieron fortfarande är bristande och att det fortfarande förekommer incidenter vilket innebär att dessa åtgärder varit otillräckliga. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav.

Huvudmannen och rektorn måste därför vidta åtgärder för att säkerställa att eleverna tillförsäkras en miljö som präglas av trygghet och studiero och att det vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Helsingborgs kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Helsingborgs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer ska anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Detta gäller alla elever, oavsett om de går ett högskoleförberedande program, yrkesprogram eller introduktionsprogram. Detta avser också samtliga ämnen som eleven läser, det vill säga såväl gymnasiegemensamma ämnen som programgemensamma ämnen, ämnen inom inriktningar och fördjupningsämnen. Det

kan också omfatta undervisning som är förlagd till arbetsplats (APL). Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avge lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehundledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)

Skolan ska se till att elever på yrkesprogram får den utbildning de har rätt till avseende arbetsplatsförlagt lärande (APL) och möjlighet att nå grundläggande behörighet. APL är en central del i all yrkesutbildning, då denna ska bidra till att eleven utvecklar såväl yrkeskunskaper som en yrkesidentitet. För elever som läser i huvudsak skolförlagd utbildning ska APL motsvara minst 15 veckor av den samlade utbildningstiden och för elever som är lärlingar ska APL motsvara minst 50 % av utbildningen. Skolan ska ha kvalitetssäkrat arbetsplatsen så att eleven har reell möjlighet att nå de kunskaper som eleven är avsedd att uppnå på arbetsplatsen, exempelvis att skolan avtalat med arbetsplatsen om vilka delar av det centrala innehållet på en eller flera kurser som ska behandlas. Skolan ska också följa upp att så sker. Handledaren är en central aktör, och behöver förutom kunskaper inom yrket också ha kunskaper om de mål som eleven ska uppnå och bedömas gentemot så att eleverna får adekvata arbetsuppgifter utifrån detta.

Att eleverna ges möjlighet till fortsatta studier på högskolenivå är en central rättssäkerhetsfråga. Det är dock inte tillräckligt att eleverna ges en teoretisk möjlighet att uppnå grundläggande behörighet utan skolan bör också göra det praktiskt möjligt för eleverna, ex. genom att undvika schemakrockar.

För introduktionsprogrammen finns inga nationellt fastställda programstrukturer eller examensmål, utan utbildningen ska utformas så att eleven förbereds för vidare studier eller etablering på arbetsmarknaden. Ett centralt instrument i denna planering är elevens individuella studieplan.

Eleven ska, utifrån sina behov, få en utbildning som uppfyller introduktionsprogrammets syfte så att elevens mål med utbildningen kan uppnås.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Analysen ska omfatta hela utbildningen och inte avgränsas till exempelvis resultat enbart i gymnasiegemensamma ämnen utan ska också omfatta uppföljning av resultat i fördjupningsämnena, från lärande som sker på arbetsplats (APL) och undervisning på introduktionsprogram. Förbättringsåtgärder kan exempelvis vara att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Garanterad undervisningstid i yrkesprogram

En viktig förutsättning för att uppnå utbildningens mål är att elever får undervisning i en tillräcklig omfattning. Tillsammans med andra faktorer som ett aktivt lärarstöd och en god arbetsmiljö har undervisningstiden betydelse för vilka resultat som uppnås. Elever på yrkesprogrammen har enligt skollagen rätt till minst 2 430 undervisningstimmar om 60 minuter (garanterad undervisningstid). Undervisningen behöver planeras och genomföras på ett sådant sätt att varje elev får sin garanterade undervisningstid. I detta ingår att skolenheten följer upp vilken undervisning som faktiskt blivit av för att kunna kompensera elever för förlorad undervisningstid,

Beslut

2015-06-26

14 (16)

Dnr 43-2014:7873

exempelvis vid inställda lektioner eller om en elevs undervisningspass förläggs samtidigt som elevens arbetsplatsförlagda lärande (APL).

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom dessa arbetsområden.

På Skolinspektionens vägnar

Ebba Svartz

Beslutsfattare/Undervisningsråd

Yrsa Alm Holmkvist

Föredragande/Utreddare

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Rönnowska skolan

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Rönnowska skolan

Rönnowska skolan är en gymnasieskola i Helsingborgs kommun och ligger i de centrala delarna av Helsingborg. Skolenheten erbjuder bygg- och anläggningsprogrammet, el- och energiprogrammet, VVS- och fastighetsprogrammet, fordon- och transportprogrammet, hantverksprogrammet, hotell- och turismprogrammet, restaurang- och livsmedelsprogrammet samt introduktionsprogrammet. Skolan bedriver ingen lärlingsutbildning.

På skolan går totalt 910 elever varav 115 går på introduktionsprogrammen. Skolledningen består av en rektor och tre biträdande rektorer. Rektorn påbörjade sitt uppdrag på skolan hösten 2013. En av de tre biträdande rektorerna har ansvar för bygg- och anläggningsprogrammet, el- och energiprogrammet samt VVS- och fastighetsprogrammet, en biträdande rektor har ansvar för fordon- och transportprogrammet samt hantverksprogrammet och den tredje biträdande rektorn ansvarar för introduktionsprogrammet. När det gäller hotell- och turismprogrammet samt restaurang- och livsmedelsprogrammet har rektorn inte delegerat ansvaret till en biträdande rektor.